

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Od zwyczaju do myśli eugenicznej	15
1.1. Eugenika przedklasyczna	15
1.2. Eugenika jako zwyczajowa praktyka	16
1.3. Eugenika w starożytnej Sparcie	20
1.4. Eugenika w <i>Państwie</i> Platona	21
1.5. Wątki eugeniczne u innych wybranych filozofów	25
1.6. Eugenika w utopii <i>Miasto słońca</i> Tommasa Campanelli	27
Rozdział 2. Od nauki do ideologii. Przemiany eugeniki u schyłku XIX i w pierwszej połowie XX wieku	33
2.1. Rozwój instytucji eugenicznych u schyłku XIX i w pierwszej połowie XX wieku	33
2.2. Pojęcie ewolucji stosowane przez eugeników	35
2.3. Eugenika jako nauka o dziedziczności	41
2.4. Genetyka – nowa nauka o dziedziczności (1905 r.)	47
2.5. Genetyka wypiera eugenikę jako naukę o dziedziczeniu	48
2.6. Recepcja genetyki na gruncie eugeniki	52
2.7. Krytyka eugeniki w świetle genetyki	55
Rozdział 3. Między starą a nową eugeniką – Hermann J. Müller i <i>germinal choice</i>	59
3.1. Życie i koncepcja eugeniki Hermanna J. Müllera	59
3.2. Realizacja programu eugenicznego Müllera w drugiej połowie XX wieku	75
Rozdział 4. Nowa eugenika. Przemiany pojmowania eugeniki w drugiej połowie XX wieku	81
4.1. Nowe sposoby funkcjonowania i realizacji eugeniki	81
4.2. Ideologia nowej eugeniki na przykładzie poglądów Jamesa D. Watsona	92
4.3. Przypadek chińskiej eugeniki	98

Rozdział 5. Przemiany pojmowania chorób dziedzicznych i ich wpływ na eugenikę	105
5.1. Dezaktualizowanie się zakresu starej eugeniki	105
5.2. „Nowe choroby” w myśli eugenicznej	109
5.3. Rozwój nauk biologicznych a metody stosowane w eugenicie	112
Rozdział 6. Przemiany koncepcji rasowych i ich wpływ na eugenikę	119
6.1. Koncepcje rasy wykorzystywane w eugenicie do pierwszej połowy XX wieku	119
6.2. Mit aryjski, geneza hinduskiego systemu kastowego i problem Romów w eugenicie	125
6.3. Biogeneza zaburzeń psychicznych i patologii społecznych a teorie rasowe	128
6.4. Rasa a eugenika pozytywna	132
6.5. Krytyka typologicznego pojęcia rasy z punktu widzenia populacyjnej koncepcji rasy	135
6.6. Czynniki rasowe we współczesnych propozycjach eogenicznych	138
Rozdział 7. Aksjologiczne podstawy, kulturowe i etyczne konteksty eugeniki	143
7.1. Utylitaryzm Herberta Spencera jako aksjologiczny fundament eugeniki	143
7.2. Związki etyki utylitarystycznej z eugeniką w drugiej połowie XX wieku	148
7.3. Pojmowanie eugeniki w etyce w końcu XIX i w pierwszej połowie XX wieku	156
7.4. Pojmowanie eugeniki w bioetyce	163
7.5. Główne religie uniwersalistyczne o eugenicie	166
7.6. Krytyka eugeniki jako obrona natury ludzkiej i godności człowieka u wybranych myślicieli – Francisca Fukuyamy i Jürgena Habermasa	170
Rozdział 8. Eugenika – modele dynamiki	183
Bibliografia	195